

II

(Akty, których publikacja nie jest obowiązkowa)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA

ZALECENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z dnia 18 grudnia 2006 r.

w sprawie mobilności transnarodowej we Wspólnocie w celach edukacji i szkolenia: Europejska Karta na rzecz Jakości Mobilności

(2006/961/WE)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 149 ust. 4 i art. 150 ust. 4,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Mobilność w zakresie edukacji i szkolenia stanowi integralną część swobodnego przepływu osób – podstawowej wolności chronionej Traktatem – oraz jeden z głównych celów działań Unii Europejskiej w dziedzinie edukacji i szkolenia w oparciu zarówno o wspólne wartości, jak i poszanowanie różnorodności. Jest ona istotnym instrumentem tworzącym prawdziwy europejski obszar uczenia się przez całe życie, promującym zatrudnienie i zwalczającym ubóstwo oraz pomagającym promować aktywne obywatelstwo europejskie.
- (2) Mobilność zbliża obywateli i poprawia wzajemne zrozumienie. Sprzyja solidarności, wymianie idei i lepszemu poznaniu różnych kultur tworzących Europę, przyczyniając się w ten sposób do większej spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.

⁽¹⁾ Dz.U. C 88 z 11.4.2006, str. 20.

⁽²⁾ Dz.U. C 206 z 29.8.2006, str. 40.

⁽³⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 26 września 2006 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 18 grudnia 2006 r.

- (3) Intensyfikacja europejskiej mobilności i wymian w celach rozwoju edukacji i szkolenia oraz wydarzenia takie jak Europejski Rok Mobilności Pracowników odgrywają kluczową rolę w osiągnięciu celów lizbońskich na rzecz przekształcenia Europy w najbardziej innowacyjną i najbardziej konkurencyjną gospodarkę opartą na wiedzy do roku 2010.
- (4) Stworzenie lepszych ram dla mobilności w celach edukacji i szkolenia na terytorium UE pomoże przyczynić się do zbudowania gospodarki opartej na wiedzy kluczowej dla tworzenia miejsc pracy, zrównoważonego rozwoju, badań naukowych i innowacyjności w państwach członkowskich.
- (5) W celu polepszenia jakości i skuteczności edukacji i szkolenia w Europie wszystkie zainteresowane strony, w tym władze państwowe, powinny zwiększyć wsparcie na rzecz mobilności na terytorium UE.
- (6) Zalecenie 2001/613/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 lipca 2001 r. w sprawie mobilności studentów, osób szkolących się, wolontariuszy, nauczycieli i szkoleniowców w obrębie Wspólnoty, ⁽⁴⁾ było pierwszym zaleceniem przyjętym w celu ułatwienia działania wspólnotowego na rzecz mobilności.
- (7) Praca grupy ekspertów ustanowionej przez Komisję zgodnie z punktem III a) powyższego zalecenia oraz pierwsze sprawozdanie z dalszych działań wykazały postęp w zakresie mobilności na rzecz edukacji i szkolenia, osiągnięty zarówno na szczeblu krajowym, jak i europejskim, jednak ukazały również potrzebę skoncentrowania

⁽⁴⁾ Dz.U. L 215 z 9.8.2001, str. 30.

- działań nie tylko na zwiększeniu mobilności pod względem ilościowym, lecz przede wszystkim na poprawie jej jakości.
- (8) Do celu tego można dążyć między innymi poprzez przyjęcie, w formie zalecenia, Karty na rzecz Jakości Mobilności, określającej zbiór zasad w tym zakresie, której wdrażanie odbywać się będzie na zasadzie dobrowolności.
- (9) Europejska Karta na rzecz Jakości Mobilności (dalej zwana „Kartą”) powinna uwzględniać również specyficzne potrzeby ludzi niepełnosprawnych oraz grupy defaworyzowane.
- (10) Karta powinna pomóc w zwiększeniu liczby wymian, ułatwić uznawanie okresów edukacji lub szkolenia, jak również uznawanie tytułów i kwalifikacji oraz zbudować wzajemne zaufanie w celu poprawy i wzmocnienia współpracy pomiędzy właściwymi organami, organizacjami i wszystkimi stronami, które są zaangażowane w proces mobilności. Należy zwrócić uwagę na kwestię przenoszenia pożyczek, stypendiów i świadczeń socjalnych.
- (11) Karta ma na celu uzupełnienie, ale nie zastąpienie, szczegółowych przepisów nakreślonych w Karcie Studenta Erasmusa.
- (12) Karta, w poszczególnych językach odbiorców, powinna być łatwo dostępna dla studentów i osób uczestniczących w szkoleniu za pośrednictwem organów, organizacji i innych podmiotów zajmujących się mobilnością w krajach pochodzenia i w krajach goszczących oraz powinna być traktowana jako podstawowy punkt odniesienia.
- (13) Korzyści płynące z mobilności w dużym stopniu zależą od jakości rozwiązań praktycznych: informacji, przygotowania, wsparcia i uznawania doświadczenia i kwalifikacji zdobytych przez uczestników podczas studiów i szkoleń. Osoby i organizacje zaangażowane mogą w znaczący sposób poprawić wartość mobilności poprzez staranne planowanie i odpowiednią ocenę.
- (14) Europass⁽¹⁾ jest szczególnie przydatnym instrumentem rozwijania przejrzystości i uznawania, w celu wspierania mobilności.
- (15) Pożądane jest, aby zasady przewidziane w tej Karcie miały zastosowanie nie tylko do okresu mobilności samego w sobie, lecz również do okresu poprzedzającego i następującego po okresie mobilności.
- (16) Należy z wyprzedzeniem sporządzić plan nauki. Konieczne jest również ogólne przygotowanie uczestników, uwzględniające przygotowanie językowe. W tym zakresie pomocy powinny udzielić odpowiednie organy i organizacje.
- (17) Wszelkie kwestie administracyjne i finansowe, jak na przykład dotyczące dostępności wsparcia finansowego oraz
- tego, kto ponosi koszty, a także zakres ubezpieczenia w kraju goszczącym, należy rozwiązać przed wyjazdem.
- (18) Jeśli chodzi o czas spędzony za granicą, jakość mobilności można poprawić poprzez stosowanie systemów takich jak wyznaczenie mentora dla uczestników.
- (19) Szczegółowy i jasny opis wszystkich kursów lub szkoleń odbytych w kraju goszczącym, z uwzględnieniem okresu trwania kursu lub szkolenia, powinien ułatwić ich uznanie po powrocie do kraju pochodzenia.
- (20) Przejrzystość i dobra administracja wymagają jasno określonej definicji podmiotów odpowiedzialnych za każdy etap i działanie w ramach programu mobilności.
- (21) Aby zagwarantować ogólną jakość mobilności, należy zapewnić wszystkim obywatelom UE swobodę przemieszczania się oraz zastosować, tak dalece, jak to możliwe, zasady określone w Karcie i odpowiednie zalecenia do wszystkich rodzajów mobilności w celach uczenia się lub rozwoju zawodowego: edukacja lub szkolenie; formalne lub pozaformalne uczenie się, włączając z to pracę w charakterze wolontariuszy oraz projekty wolontariackie; mobilność długotrwała lub krótkotrwała; edukacja szkolna i wyższa lub uczenie się związane w wykonywaniem pracy zawodowej; środki związane z uczeniem się przez całe życie.
- (22) Z uwagi na różnorodność charakteru i czasu trwania działań w ramach mobilności, państwa członkowskie mogą dostosować wdrażanie Karty do danych okoliczności, mianowicie mogą przystosować ją do konkretnych sytuacji i programów. Państwa członkowskie mogą nadać niektórym punktom charakter obowiązkowy, a inne uznać za fakultatywne.
- (23) Ponieważ cele niniejszego zalecenia nie mogą zostać w wystarczającym stopniu osiągnięte przez państwa członkowskie, a mogą ze względu na rozmiary lub skutki niniejszego zalecenia zostać lepiej osiągnięte na poziomie Wspólnoty, Wspólnota podejmuje działania, zgodnie z zasadą pomocniczości, o której mowa w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsze zalecenie nie wykracza poza to, co jest konieczne dla osiągnięcia tych celów,

NINIEJSZYM ZALECAJĄ, ABY PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE

1. przyjęły i upowszechniły załączoną Kartę, jako środek służący poprawie rozwoju osobistego i zawodowego;
2. informowały, poczynając od drugiego roku po przyjęciu niniejszego zalecenia, o wdrożeniu niniejszego zalecenia i innych środkach uzupełniających, które mogą one zdecydować się podjąć na rzecz mobilności, w szczególności w odniesieniu do aspektów dotyczących jej jakości, w ramach narodowych wkładów do programu prac Edukacja i Szkolenia 2010;

(1) Decyzja nr 2241/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie jednolitych ram wspólnotowych dla przejrzystości kwalifikacji i kompetencji (Europass) (Dz.U. L 390 z 31.12.2004, str. 6).

3. nadal ściśle współpracowały i koordynowały swoje działania w celu likwidowania przeszkód, które bezpośrednio lub pośrednio utrudniają mobilność obywateli UE;
 4. zapewniły odpowiednie wsparcie oraz właściwą infrastrukturę dla mobilności w celach edukacji i szkolenia, aby podnieść poziom edukacji i szkolenia swoich obywateli;
 5. podjęły wszelkie kroki niezbędne do propagowania mobilności, zapewnienia zrozumiałości i dostępności dla każdego wszystkich istotnych informacji, na przykład poprzez przewodnik wprowadzający w zagadnienia mobilności lub wykaz organizacji wspierających, oraz do poprawienia warunków mobilności.
3. i doświadczeń dotyczących wdrażania środków sugerowanych w niniejszym zaleceniu;
 3. poprawy lub rozwijania, w ścisłej współpracy z odpowiednimi organami, danych statystycznych dotyczących mobilności w celu edukacji i szkolenia, z uwzględnieniem podziału ze względu na płeć;
 4. uznania, że niniejsze zalecenie tworzy całość wraz z zaleceniem 2001/613/WE i w związku z tym do zawarcia dwuletnich sprawozdań wymaganych w niniejszym zaleceniu, w sprawozdaniach ogólnych z programu prac Edukacja i Szkolenia 2010.

NINIEJSZYM WZYWAJĄ KOMISJĘ DO:

1. zachęcania agencji krajowych i innych organizacji działających w zakresie edukacji, szkolenia i mobilności do stosowania Karty;
2. dalszej współpracy z państwami członkowskimi i partnerami społecznymi w celu wymiany przydatnych informacji

Sporządzono w Brukseli z dnia 18 grudnia 2006 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący
J. BORRELL FONTELLES

W imieniu Rady Przewodniczący
J.-E. ENESTAM

ZAŁĄCZNIK

EUROPEJSKA KARTA NA RZECZ JAKOŚCI MOBILNOŚCI

WSTĘP

Wspierana w ramach Planu Działania na rzecz Mobilności z 2000 r. ⁽¹⁾ oraz zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 lipca 2001 r. w sprawie mobilności studentów, osób szkolących się, wolontariuszy, nauczycieli i szkoleniowców w obrębie Wspólnoty, ⁽²⁾ mobilność zawsze stanowiła przedmiot szczególnego zainteresowania podmiotów w nią zaangażowanych. Zakres wspomnianego zalecenia był szeroki, a dotyczyło ono szeregu istotnych zagadnień związanych z mobilnością i skierowane było do wszystkich, którzy mogliby odnieść korzyści z formalnego i pozaformalnego uczenia się za granicą przez pewien czas, w tym studentów, nauczycieli, szkoleniowców, wolontariuszy i osób odbywających szkolenia. Zalecenie 2006/961/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006. o transnarodowej mobilności we Wspólnocie w celach edukacji i szkolenia: Europejska Karta na rzecz Jakości Mobilności ⁽³⁾, którego integralną część stanowi niniejsza Karta, obejmuje taki sam zakres, ale skupia się na aspektach jakości mobilności, zaproponowanych przez grupę ekspertów ustanowioną zgodnie z pierwszym zaleceniem. Powinno ono pomóc zapewnieniu, by doświadczenia uczestników były pozytywne, zarówno w kraju goszczącym, jaki i po powrocie do kraju pochodzenia.

Niniejsza karta oferuje wskazówki dotyczące mobilności osób młodych lub dorosłych podjętej w celach formalnej i pozaformalnej nauki oraz rozwoju osobistego i zawodowego. Ma ona stanowić podstawowy dokument odniesienia, uwzględniający kontekst krajowy oraz respektujący kompetencje państw członkowskich. Jej zakres oraz treść mogą być dostosowywane do długości okresu mobilności oraz specyfiki różnych działań związanych z edukacją, szkoleniem i młodzieżą, a także do potrzeb uczestników. Chociaż w pierwszej kolejności Karta skupia się na mobilności w celach edukacyjnych, można przypuszczać, że niniejsze wskazówki mogłyby być przydatne również dla innych rodzajów mobilności, np. mobilność w celu podjęcia pracy.

1. Informacje i wskazówki

Kandydaci zainteresowani wzięciem udziału w procesie mobilności powinni mieć równy dostęp na wszystkich etapach do rzetelnych źródeł informacji i wskazówek na temat istniejących możliwości w zakresie mobilności i warunków, na jakich można z niego skorzystać. Należy między innymi dostarczyć jasnych informacji o każdym z punktów niniejszej Karty, o rolach i zadaniach organizacji wysyłających i przyjmujących oraz o różnych systemach edukacji i szkolenia.

2. Plan nauki

Przed podjęciem mobilności w celach edukacji lub szkolenia, powinno się sporządzić plan nauki uwzględniający przygotowanie językowe, i uzgodnić go z organizacjami wysyłającymi i przyjmującymi oraz uczestnikami. Plan nauki jest szczególnie ważny w przypadku mobilności długoterminowej, a może również być przydatny w przypadku mobilności krótkoterminowej. Plan powinien zawierać zarys celów i spodziewanych wyników w nauce, jak również sposoby ich osiągnięcia i wdrożenia. Wszelkie znaczące zmiany planu nauki powinny być uzgodnione przez wszystkie strony. Przy sporządzaniu planu nauki należy mieć na uwadze reintegrację w kraju pochodzenia oraz ocenę.

3. Personalizacja

Mobilność w celach edukacji lub szkolenia powinna w jak największym możliwym stopniu być zgodna z osobistym tokiem nauki, kwalifikacjami i motywacją uczestników, a także powinna je rozwijać lub uzupełniać.

4. Przygotowanie ogólne

Przygotowanie uczestników przed wyjazdem jest wskazane i powinno być dostosowane do ich indywidualnych potrzeb. W zależności od potrzeb powinno obejmować aspekty językowe, pedagogiczne, administracyjne, prawne, osobiste oraz kulturowe, a także informacje na temat aspektów finansowych.

⁽¹⁾ Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w dniu 14 grudnia 2000 r. w sprawie planu działania na rzecz mobilności (Dz.U. C 371 z 23.12.2000, str. 4).

⁽²⁾ Dz.U. L 215 z 9.8.2001, str. 30.

⁽³⁾ Patrz: str. 5 niniejszego Dziennika Urzędowego.

5. Aspekty językowe

Znajomość języków jest ważna dla efektywnego uczenia się, komunikacji międzykulturowej i lepszego zrozumienia kultury kraju goszczącego. Uczestnicy, a także organizacje wysyłające i goszczące powinny kłaść szczególny nacisk na odpowiednie przygotowanie językowe. Wszędzie, gdzie to możliwe, powinno ono obejmować:

- dokonanie oceny znajomości języka przed wyjazdem i zapewnienie możliwości uczestnictwa w kursach nauki języka kraju goszczącego lub języka wykładowego, gdy są to różne języki;
- w kraju goszczącym, udzielanie wsparcia i porad językowych.

6. Wsparcie logistyczne

Tam, gdzie to niezbędne, uczestnikom należy zapewnić stosowne wsparcie logistyczne. Obejmować może ono informację i pomoc w kwestiach związanych z podróżą, ubezpieczeniem, pozwoleniem na pobyt i pracę, zabezpieczeniem socjalnym, możliwością przesyłania stypendiów i pożyczek rządowych z kraju pochodzenia do kraju goszczącego, zakwaterowaniem i wszelkimi innymi aspektami praktycznymi, w tym bezpieczeństwa w czasie pobytu, tam gdzie to właściwe.

7. Mentorat

Podmiot goszczący (placówka edukacyjna, organizacja młodzieżowa, przedsiębiorstwo itd.) powinien dysponować możliwościami zwrócenia się do mentora doradzającego uczestnikom i pomagającego im w efektywnej integracji z otoczeniem w kraju goszczącym i pełnić rolę punktu kontaktowego w celu uzyskania bieżącej pomocy.

8. Uznawanie

Jeśli okres studiów lub stażu zagranicą ma miejsce w trakcie regularnego programu studiów lub kształcenia, fakt ten trzeba odnotować w planie nauki, natomiast uczestnikom należy udzielić pomocy, aby ułatwić im uzyskanie uznawania i poświadczenia, tam gdzie to właściwe. W planie nauki, organizacja wysyłająca powinna zobowiązać się do uznania pomyślnie zakończonego okresu mobilności. Jeśli chodzi o inne rodzaje mobilności, szczególnie dotyczące pozaformalnej edukacji i szkolenia, należy wystawić stosowny dokument, który umożliwi uczestnikowi potwierdzenie w sposób zadowalający i wiarygodny aktywne uczestnictwo i wyniki w nauce. W tym kontekście należy zachęcać do stosowania „Europassu” ⁽¹⁾.

9. Reintegracja i ocena

Po powrocie do kraju pochodzenia, a zwłaszcza po długotrwałym okresie mobilności, uczestnikom należy udzielić wskazówek dotyczących wykorzystania umiejętności i kwalifikacji zdobytych na wyjeździe. Tam, gdzie to konieczne, należy zapewnić pomoc w reintegracji ze środowiskiem społecznym, edukacyjnym lub zawodowym w kraju pochodzenia, szczególnie osobom powracającym po długotrwałym okresie mobilności. Uczestnicy wraz z odpowiedzialnymi organizacjami powinni należycie ocenić zdobyte doświadczenie, aby stwierdzić czy zakładane cele planu nauki zostały osiągnięte.

10. Zobowiązania i obowiązki

Obowiązki wynikające z powyższych kryteriów jakości powinny zostać uzgodnione pomiędzy organizacją wysyłającą, goszczącą i uczestnikami. Zasadniczo obowiązki te powinny zostać potwierdzone w formie pisemnej tak, aby dla wszystkich zainteresowanych były one jasne.

⁽¹⁾ Decyzja nr 2241/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie jednolitych ram wspólnotowych dla przejrzystości kwalifikacji i kompetencji (Europass) (Dz.U. L 390 z 31.12.2004, str. 6).